

Gödörásó és csemeteátültető szerkezet

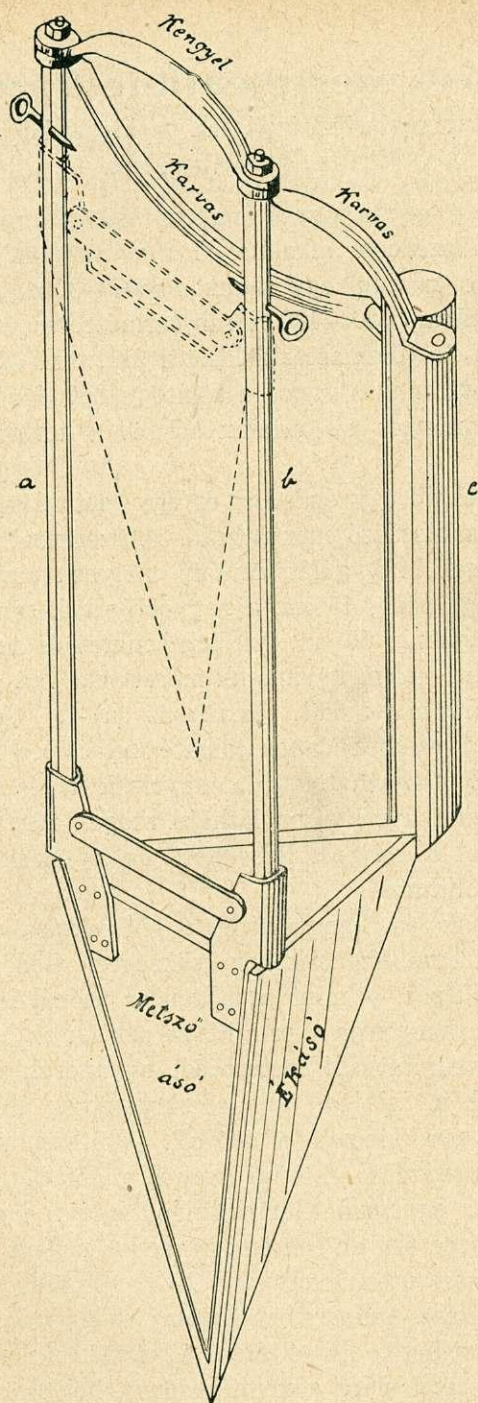
Matusovits Péter miniszteri tanácsos, m. kir. erdőigazgató, c. M.
9401. a. sz. szabadalma.

A szerkezet gödörásásra, csemete- és suhángültetésre és illetve suhángkiszedésre alkalmas, lazább talajon. Ezen találmánnyal lazább talajon egy munkás 600—800 gödröt képes naponta elkészíteni, 300—400 darab természetes úton keletkezett 1—2 éves fenyőcsemetét földestül átültetni és a nagyobb szerkezettel két munkás naponta mintegy 300 darab suhángot kiszedni. A szerkezet az erdőszetnél és a kertészetnél nyer alkalmazást.

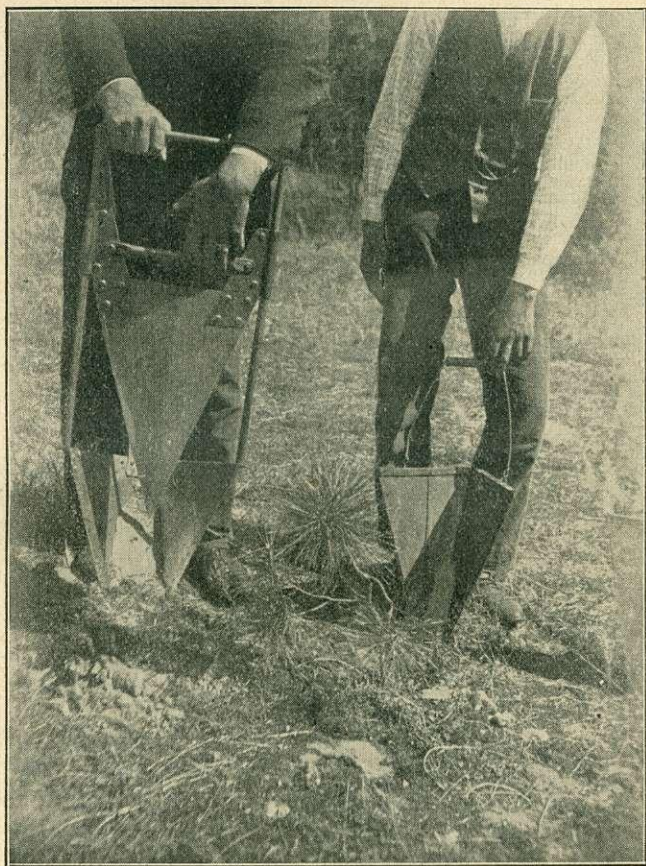
A szerkezet áll egy ékásóból és egy metszőásóból. Az ékásó merev, a metszőásó mozgatható. A szerkezet egy három egyenlő alapéllal bíró gúlát mutat, melynek alapéle 35 cm, teljes magassága pedig 45 cm, a nagyobb szerkezetnél az alapél 45 cm, a magasság 60 cm. Az ékásó merev és azon, mint az ábra is mutatja, három ugyancsak merev rúd van (a, b és c). A c) rúd a karvasakat köti össze az a) és b) rudakkal. Az ékásó az a) és b) rudakon tolható fel és le. A karvasak a c) rúd körül mozgathatók. A kengyelnek a) és b) rudakba bemélyedő peckeit a rúdvason látható szögek rögzítik. A szögek kihúzásával a kengyel leszedhető és az ékásó kihúzható és illetve eltávolítható.

Az ékásónak és kengyelvasnak eltávolítása a suhángok beállításakor, illetve kiemelésekor szükséges. Gödörkészítésnél a munkás az ékásót — mint az a rendes ásónál is szokás — lábával teljesen benyomja a talajba és azután az a), b) rudakon fel és le csúsztható metszőásót ugyancsak teljesen benyomja lábával a talajba és a szerkezetet az ábrán látható karvasaknál fogva kiemeli a földből és készen áll a gödör. A munkás a metszőásó felhúzásával a gödörből kiemelt földet a szerkezet egyszerű oldalra billentésével a gödör mellé helyezi. A gödörbe azután a csemete rendes módon elültethető.

A természetes úton keletkezett 1—2, sőt több éves fenyőcsemeték átültetése, amennyiben a talaj befagyva nincs, egész éven át eszközölhető. Az eljárás a következő: a munkás a gödörásószerkezettel előre elkészíti azon a helyen a gödröket,

ahová a csemeték átültetendők. Ha több szerkezet áll rendelkezésre, természetesen egy időben történhetik egy másik szerkezetpéldánnyal a csemetekiemelés. Az erdőben levő természetes úton keletkezett csemetéket a szerkezet beállítása után épp-

A szerkezet és tartány. Mellette az elkészített gödör.

úgy emeli ki, mint ahogy a gödröt készíti, mégis azzal a különbséggel, hogy a földestől kiszedett csemetét a szerkezettel együtt az előre már elkészített gödörbe behelyezi, az ékásót felemeli és azután az egész szerkezetet kiemeli a gödörből. A csemete a gödörben bennmarad a kiemelt földdel együtt és így gyökere sértetlen lévén, csakis helyváltozás történik.

Ha a csemetéket nagyobb távolságra kell elvinni, úgy ajánlatos azokat a szerkezetnek megfelelő tartányokban átvinni. A tartány az ékásónak és metszőásónak megfelelően készült és amint a munkás a szerkezettel kiemeli a csemetét, a gödörbe

Kiemelt csemete a szerkezettel.

helyezi a tartányt, abban éppenúgy, mintha gödör volna, a fentebb leírt módon, egyszerűen elhelyezi a földdel kiemelt csemetét. A tartány azután a földestül kiemelt csemetével a fogantyúnál odavihető, ahol már a szerkezettel előre elkészített gödrök vannak. Miután a tartány ép mása a szerkezetnek, a tartányt a munkás behelyezi az elkészített gödörbe, a metsző-

ásónak megfelelő lapot kihúzza és azután az egész szerkezetet kiemeli. A csemete a földdel együtt benn marad a gödörben. Minél több a tartány és a szerkezet, annál gyorsabban folyik a munka.

Gödörkészítés, illetve csemetekiemelés.

Suhángok kiemelésénél a nagyobb szerkezet használandó. Akkor a kengyelvasat és a metszőásót levesszük a szerkezetről, a szerkezetet beállítjuk a suhánghoz, utána a metszőásót és a kengyelt előbbi helyére vissza helyezzük. Suháng kiemeléshez két munkás szükséges. Ezek a már beállított szerkezetnél elő-

szőr az ékásót nyomják be teljesen a földbe, utána pedig a metszőásót. Azután a munkások kiemelik a szerkezettel együtt a suhángot. Előnye a gyors munka és az, hogy a suhángok közül a tetszésszerinti kiemelhető. A szerkezet a felesleges gyökérzetet elvágja. Kisebb suhángok, ahol a gyökerek elmetésésétől nem kell tartani, lombos állapotban átültethetők a szerkezettel előre elkészített gödrökbe.

A terézhalmi csemetekertben 300 nyársuháng lett ilyen módon lombosan 100%-os sikerrel a folyó évben átültetve.

A szegedi városi erdőkben levő természetes úton keletkezett feketefenyőcsemeték nyáron a legnagyobb melegben lettek sikerrel átültetve.

A szabadalmazott gödöröső- és átültető-szerkezet, mely lazább talajon gödörösásra, átültetésre és suháng kiemelésre a legnagyobb sikerrel és nagy idő- és pénzmegtakarítással használható, rendkívül egyszerű szerkezetű és elsőrendű acélásókkal bír. Az 1. ábra a szerkezet rajzát, a három fényképfelvétel a gödöröső- és átültető-szerkezetet munka közben és illetve a tartányt mutatja be. A gödör egy háromoldalú gúla, melynek csúcsa a földben van és amelybe bármely csemete a legjobban elültethető, mert mélysége a kisebb szerkezetnél 45 cm, a nagyobbban 60 cm. Ára a kisebb szerkezetnek 35 pengő, a nagyobbban 45 pengő, a tartányoknak pedig darabonként 5 pengő, szállítás nélkül. Megrendelhető a feltalálónál, Szegeden, Dugonits-tér 7. szám.